

1173.

Na osnovu člana 6 stav 1 Zakona o tehničkim zahtijevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti ("Službeni list CG", broj 53/11), Ministarstvo ekonomije donijelo je

PRAVILNIK

O OBILJEŽAVANJU I OZNAČAVANJU TEKSTILNIH PROIZVODA*

("Sl. list Crne Gore", br. 48/14 od 13.11.2014)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način obilježavanja i označavanja tekstilnih proizvoda upotrebom naziva tekstilnih vlakana, obilježavanje etiketom (u daljem tekstu: obilježavanje), označavanje sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda i tekstilnih proizvoda koji sadrže netekstilne djelove životinjskog porijekla, određivanje sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda kvantitativnom analizom dvokomponentnih i trokomponentnih mješavina tekstilnih vlakana.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) tekstilni proizvod je svaki proizvod u sirovom stanju, poluproizvod i gotov proizvod industrijske ili ručne izrade koji je izrađen od tekstilnih vlakana, bez obzira na primjenjeni proces izrade;
- 2) tekstilno vlakno je:
 - vlakno koje karakteriše savitljivost, finoća i veći odnos dužine i maksimalnog poprečnog presjeka, zbog čega je pogodno za tekstilnu preradu, ili
 - savitljiva traka ili proizvod valjkastog oblika čija prividna širina ne prelazi 5 mm, uključujući i trake sjećene iz širih traka ili folija koje su izrađene od supstanci koje su pogodne za tekstilnu preradu i koriste se za proizvodnju vlakana.
- 3) prividna širina je širina trake ili proizvoda valjkastog oblika koji je savijen, ispravljen ili uvijen, ili prosječna širina ako širina nije ujednačena;
- 4) tekstilna komponenta je dio tekstilnog proizvoda sa sadržajem vlakna koji se može identifikovati;
- 5) strana vlakna su vlakna koja nisu navedena na etiketi ili oznaci tekstilnog proizvoda;
- 6) postava je posebna komponenta koja se koristi u kompletiranju odjevnih i drugih tekstilnih proizvoda, koja se sastoji od jednog ili više slojeva tekstilnog materijala, pričvršćena uz jednu ili više ivica;
- 7) obilježavanje etiketom je navođenje podataka o nazivu tekstilnih vlakana na etiketi koja je pričvršćena na tekstilni proizvod;
- 8) označavanje je navođenje podataka o nazivu tekstilnih vlakana na tekstilnom proizvodu tehnikom otiskivanja, ušivanja, vezenja, štampanja, ili primjenom slične tehnike;
- 9) zajedničko obilježavanje etiketom je upotreba jedne etikete za više tekstilnih proizvoda ili komponenti;
- 10) proizvod za jednokratnu upotrebu je tekstilni proizvod koji se koristi samo jednom ili u ograničenom vremenskom periodu i koji uz uobičajeno korišćenje nije namijenjen za ponovnu upotrebu u istu ili sličnu svrhu;
- 11) dogovoren dodatak je vrijednost sadržaja vlage koja se dodaje u postupku izračunavanja procenta mase suvih čistih vlakana uzimajući u obzir dogovorene faktore.

Primjena

Član 3

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sve tekstilne proizvode koji se isporučuju na tržiste, kao i na:

- 1) proizvode koji sadrže najmanje 80% mase tekstilnih vlakana;
- 2) materijale za namještaj, kišobrane i suncobrane koji sadrže najmanje 80% mase tekstilnih vlakana u komponentama tih proizvoda koje sadrže tekstilna vlakna;
- 3) tekstilne komponente koji sadrže najmanje 80% mase gornjih slojeva ili obloga, i to: gornji slojevi višeslojnih podnih obloga,
 - obloge dušeka,
 - obloge kamperske opreme,
- 4) tekstilne djelove ugrađene u druge proizvode koji čine njihov sastavni dio, kada je njihov sastav naveden.

Izuzetak od primjene

Član 4

Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na tekstilne proizvode koji se na osnovu ugovora dostavljaju fizičkim licima koja rade u domaćoj radinosti, ili pravnim licima koja izrađuju tekstilne proizvode od dobavljenog materijala, koji nije njihova svojina i tekstilne proizvode koje po narudžbi izrađuju samostalne zanatske krojačke radnje.

Opšti zahtjev za isporuku tekstilnih proizvoda na tržištu

Član 5

Tekstilni proizvodi isporučuju se na tržiste, samo ako su obilježeni odnosno označeni nazivima tekstilnih vlakana i uz njih se dostavlja dokumentacija koja sadrži podatke u skladu sa ovim pravilnikom (u daljem tekstu: prateća dokumentacija).

Nazivi tekstilnih vlakana

Član 6

Za opis sirovinskog sastava na etiketama i oznakama tekstilnih proizvoda mogu se koristiti samo nazivi tekstilnih vlakana iz Priloga 1 ovog pravilnika.

Nazivi iz Priloga 1 ovog pravilnika, koriste se isključivo kao nazivi za tekstilna vlakna čije karakteristike odgovaraju opisu vlakna iz tabele 1.

Nazivi iz Priloga 1, ne mogu se koristiti za druga vlakna.

Naziv "svila" ne može se koristiti kao oznaka oblika vlakna ili opisa vlakna koje ima oblik filament pređe ako ne odgovara sirovinskom sastavu svile iz Priloga 1 ovog pravilnika.

Zahtjev za nove nazive tekstilnih vlakana

Član 7

Proizvođač ili njegov zastupnik mogu podnijeti zahtjev Komisiji EU za davanje naziva novog tekstilnog vlakna na spisak iz Priloga 1 ovog pravilnika.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana, mora da sadrži tehnički dokument sačinjen u skladu sa Prilogom 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Čisti tekstilni proizvodi

Član 8

Tekstilni proizvod sastavljen isključivo od jedne vrste tekstilnog vlakna može se obilježiti ili označiti sa: "100%", "čist" ili "u cjelini".

Izrazi iz stava 1 ovog člana, ili slični izrazi ne mogu se koristiti za tekstilne proizvode koji nijesu sastavljeni isključivo od jedne vrste vlakna.

Tekstilni proizvod može se smatrati sastavljenim isključivo od jednog vlakna i u slučaju da sadrži najviše 2% mase stranih vlakana, ako je količina drugih vlakana tehnološki opravdana dobrom proizvođačkom praksom i ne dodaje se rutinski.

Odredba stava 3 ovog člana ne primjenjuje se na tekstilne proizvode sačinjene od mješavine tekstilnih vlakana u kojima je jedna od komponenata čista runska vuna.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, tekstilni proizvod koji je podvrgnut procesu vlačenja ili kardiranja može se smatrati sastavljenim isključivo od jednog vlakna ako ne sadrži više od 5% mase drugih vlakana, ako je ova količina tehnološki opravdana u dobroj proizvođačkoj praksi i ne dodaje se rutinski.

Proizvodi od runske vune

Član 9

Tekstilni proizvod može biti obilježen ili označen nazivom "runska vuna" ako je sastavljen isključivo od vunenih vlakana koja nijesu prethodno ugrađivana u gotov proizvod, nijesu podvrgнутa postupcima predenja ili filcanja (valjanja) osim procesa neophodnih za izradu tog proizvoda i nijesu oštećena obradom ili upotrebotom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, na sadržaj vune u tekstilnom proizvodu sačinjenom od mješavine tekstilnih vlakana može se koristiti naziv "runska vuna", ako:

- 1) sva vuna sadržana u tom tekstilnom proizvodu zadovoljava zahtjeve za vunena vlakna iz stava 1 ovog člana,
- 2) runska vuna sadržana u tom tekstilnom proizvodu čini najmanje 25% ukupne mase tog tekstilnog proizvoda, i
- 3) je u tom tekstilnom proizvodu sadržana samo runska vuna i najviše još jedna vrsta drugog vlakna dobijenog češljanim postupkom prerade.

Ukupan sastav tekstilnog proizvoda iz stava 2 ovog člana prikazuje se u procentima.

Strana tekstilna vlakna u tekstilnim proizvodima iz st. 1 i 2 ovog člana, uključujući i proizvode od vune koji su prošli proces vlačenja, ne smiju preći 0,3% mase tekstilnog proizvoda, moraju biti tehnološki opravdana dobrom proizvođačkom praksom i ne smiju se dodavati rutinski.

Tekstilni proizvodi od više vrsta vlakana

Član 10

Tekstilni proizvod koji sadrži više vrsta vlakana se obilježava odnosno označava navođenjem imena i procenta mase svih tekstilnih vlakana sadržanih u tekstilnom proizvodu, u opadajućem nizu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za tekstilno vlakno koje čini najviše 5% mase tekstilnog proizvoda od više vrsta vlakana, ili za više tekstilnih vlakana koja zajedno čine najviše 15% mase tekstilnog proizvoda, može se koristiti izraz "ostala vlakna" ako se procentualno učešće tog (tih) ostalih vlakana ne može utvrditi u vrijeme proizvodnje.

Pored izraza "ostala vlakna" navodi se i ukupan procenat tih vlakana u odnosu na ukupnu masu tekstilnog proizvoda.

Za tekstilne proizvode sa osnovom od čistog pamuka i potkom od čistog lana, u kojima procenat lana

iznosi najmanje 40% ukupne mase neskrobljene tkanine, može se koristiti naziv "pamučno-lanena tkanina", uz koji se navodi i specifikacija sirovinskog sastava izrazom "osnova od čistog pamuka - potka od čistog lana".

Izuzetno od člana 6 stav 1 ovog pravilnika, za tekstilne proizvode čiji sirovinski sastav u vrijeme proizvodnje nije bilo moguće utvrditi, može se na etiketi ili oznaci koristiti izraz "pomiješana vlakna" ili "neutvrđen sirovinski sastav".

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za tekstilna vlakna čiji nazivi nijesu navedeni u Prilogu 1 ovog pravilnika može se koristiti izraz "ostala vlakna", pri čemu se uz taj izraz navodi ukupan procenat svih takvih vlakana u odnosu na ukupnu masu tekstilnog proizvoda.

Dekorativna vlakna i vlakna sa antistatičkim efektom

Član 11

Vidljiva pojedinačna vlakna, koja su isključivo dekorativna i ne prelaze 7% mase gotovog proizvoda, ne uzimaju se u obzir prilikom određivanja sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda iz čl. 8 i 10 ovog pravilnika.

Metalna i ostala vlakna koja su ugrađena za postizanje antistatičkog efekta i ne prelaze 2 % mase gotovog tekstilnog proizvoda, ne uzimaju se u obzir prilikom određivanja sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda iz čl. 8 i 10 ovog pravilnika.

Kod tekstilnih proizvoda iz člana 10 stav 5 ovog pravilnika, čiji sirovinski sastav u vrijeme proizvodnje nije bilo moguće utvrditi, procenat predviđen st. 1 i 2 ovog člana, izračunava se posebno prema masi osnove a posebno prema masi potke.

Višekomponentni tekstilni proizvodi

Član 12

Svaki tekstilni proizvod koji sadrži dvije ili više tekstilnih komponenti sa različitim sirovinskim sastavom treba da ima etiketu ili oznaku na kojoj je naveden sirovinski sastav svake tekstilne komponente.

Obilježavanje ili označavanje iz stava 1 ovog člana, nije obavezno za tekstilne komponente koje:

- nijesu glavna postava, i
- predstavljaju manje od 30% ukupne mase tekstilnog proizvoda.

Ako dva ili više tekstilnih proizvoda imaju isti sirovinski sastav i čine jednu cjelinu, mogu imati samo jednu etiketu ili oznaku.

Tekstilni proizvodi koji sadrže netekstilne dijelove životinjskog porijekla

Član 13

Prisustvo netekstilnih djelova životinjskog porijekla u tekstilnim proizvodima navodi se izrazom "Sadrži netekstilne dijelove životinjskog porijekla" na etiketi ili oznaci proizvoda koji sadrži te netekstilne djelove, kada se tekstilni proizvodi koji sadrže te netekstilne djelove isporučuju na tržište.

Obilježavanje odnosno označavanje sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda vrši se na način da ne dovede u zabludu i bude lako razumljivo za potrošača.

Obilježavanje i označavanje specifičnih tekstilnih proizvoda

Član 14

Obilježavanje odnosno označavanje sirovinskog sastava specifičnih tekstilnih proizvoda dato je u Prilogu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Etikete i oznake

Član 15

Tekstilni proizvodi koji se isporučuju na tržište moraju imati etiketu ili oznaku sa navedenim sirovinskim sastavom.

Etikete i oznake na tekstilnim proizvodima moraju biti trajne, lako čitljive, vidljive, pristupačne i pričvršćene.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, etikete i oznake mogu se zamijeniti ili dopuniti pratećom dokumentacijom kada se tekstilni proizvodi isporučuju privrednim subjektima u okviru lanca isporuke ili kada se tekstilni proizvodi isporučuju u skladu sa propisima kojim se uređuju javne nabavke.

Nazivi tekstilnih vlakana i opisi sirovinskog sastava vlakana iz člana 6 i čl. 8 do 10 ovog pravilnika, moraju da budu jasno naznačeni u dokumentaciji iz stava 3 ovog člana.

Na etiketama i oznakama ne smiju se stavljati skraćenice, osim u slučaju mehanizovanih procesnih kodova ili navođenja skraćenica u skladu sa međunarodnim standardima, ako su objašnjene u pratećoj dokumentaciji.

Obaveza stavljanja etikete ili oznake

Član 16

Prilikom stavljanja tekstilnog proizvoda na tržište proizvođač obezbjeđuje etikete ili oznake za tekstilni proizvod i odgovara za tačnost navedenih podataka.

Ako proizvođač nema sjedište u Crnoj Gori, uvoznik obilježava ili označava tekstilni proizvod i odgovara za tačnost podataka navedenih na etiketi odnosno oznaci.

Distributer se smatra proizvođačem ako stavi proizvod na tržište pod svojim imenom ili trgovackom markom, ili ako sam pričvršćuje etiketu ili mijenja njen sadržaj.

Kada isporučuje proizvod na tržište, distributer obezbjeđuje da tekstilni proizvod ima odgovarajuću etiketu ili oznaku propisanu ovim pravilnikom.

Isporučiocu iz st. 1 do 4 ovog člana obezbjeđuju da prilikom isporuke tekstilnog proizvoda na tržište nijedna informacija ne bude u suprotnosti sa nazivima tekstilnih vlakana i opisima sastava tekstilnih vlakana propisanih ovim pravilnikom.

Upotreba naziva tekstilnih vlakana i opisi sirovinskog sastava vlakana

Član 17

Prilikom isporuke tekstilnog proizvoda na tržište, opisi sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda iz člana 6 i čl. 8 do 10 ovog pravilnika navode se i u katalozima i drugim reklamnim materijalima, na ambalaži, etiketama i oznakama na način da su lako čitljivi, vidljivi, jasni i štampani jednakim fontom, stilom i veličinom.

Opisi iz stava 1 ovog člana, moraju biti jasno vidljivi za potrošača prije kupovine, kao i u slučaju kupovine putem elektronskih medija.

Trgovacka marka ili naziv privrednog subjekta može se navesti neposredno prije ili poslije opisa sirovinskog sastava tekstilnog vlakna iz člana 6 i čl. 8 do 10 ovog pravilnika.

Ako trgovacka marka ili naziv privrednog subjekta sadrži kao samostalnu riječ, korijen riječi ili pridjev, jedan od naziva tekstilnih vlakana navedenih u Prilogu 1 ovog pravilnika ili naziv koji se može pogrešno protumačiti kao naziv vlakana, takva trgovacka marka ili naziv obavezno se navode neposredno prije ili poslije opisa tekstilnog vlakna iz člana 6 i čl. 8 do 10 ovog pravilnika. Ostale informacije uvjek se prikazuju odvojeno.

Etikete ili oznake moraju biti na crnogorskom jeziku, osim ako posebnim propisom nije drugačije propisano.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, ako su u pitanju male količine konca namotane na kanure, klubad, kalemove i slično, obilježavanje etiketama i oznakama na crnogorskom jeziku vrši se samo u slučaju zajedničkog obilježavanja etiketom pri pakovanju.

Ako se proizvodi iz stava 6 ovog člana prodaju pojedinačno obilježavaju se ili označavaju bilo kojim zvaničnim jezikom Evropske unije ako su i zajednički obilježeni na crnogorskom jeziku.

Posebni primjeri obilježavanja i označavanja

Član 18

Navođenje naziva tekstilnih vlakana i sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda na etiketama i oznakama tekstilnih proizvoda navedenih u Prilogu 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika, nije obavezno.

Ako trgovачka marka ili naziv privrednog subjekta sadrži kao samostalnu riječ, korijen riječi ili pridjev jedan od naziva tekstilnih vlakana iz Priloga 1 ovog pravilnika ili naziv koji nije naveden u tom prilogu, primjenjuju se član 12 i čl. 15 do 17 ovog pravilnika.

Kada su proizvodi iz Priloga 5 koji je sastavni dio ovog pravilnika, iste vrste i sirovinskog sastava, mogu se staviti na tržište sa zajedničkom etiketom.

Kod tekstilnih proizvoda koji se prodaju na metar, sirovinski sastav se prikazuje po dužini ili na kraju svakog namotaja koji se isporučuje na tržište.

Tekstilni proizvodi iz st. 3 i 4 ovog člana isporučuju se na tržište na način da se sirovinski sastav ovih proizvoda predočava svakom kupcu u lancu isporuke, uključujući i krajnjeg potrošača.

Određivanje sastava vlakna

Član 19

Određivanja sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda vrši se provjerama usaglašenosti sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda u odnosu na podatke o sirovinskom sastavu kojima su ti proizvodi snabdjeveni, sprovedenim po:

- metodama analize tekstilnih proizvoda sačinjenih od dvokomponentnih i trokomponentnih mješavina tekstilnih vlakana iz Priloga 7 koji je sastavni dio ovog pravilnika, ili
- harmonizovanim standardima koji su navedeni u tom prilogu.

Prilikom određivanja sirovinskog sastava iz čl. 8 do 10 ovog pravilnika, ne uzimaju se u obzir komponente tekstilnih proizvoda navedene u Prilogu 6 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Sirovinski sastav tekstilnih proizvoda u skladu sa čl. 8 do 10 ovog pravilnika određuje se dodavanjem odgovarajućeg dogovorenog dodatka iz Priloga 8 koji je sastavni dio ovog pravilnika na suvu masu svakog vlakna, ne uzimajući u obzir djelove tekstilnih proizvoda koji su navedeni u Prilogu 6 ovog pravilnika.

Laboratorijske ispitivanje tekstilne mješavine za koje ne postoji jedinstvena metoda analize u Evropskoj uniji, određuju sirovinski sastav takvih mješavina, navodeći dobijene rezultate, korišćene metode i stepen tačnosti u izvještaju o ispitivanju.

Dozvoljena odstupanja

Član 20

Osim za runsku vunu i mješavinu tekstilnih vlakana koja sadrži runsku vunu, prisustvo "stranih vlakana" u skladu sa članom 9 stav 4 ovog pravilnika, nije potrebno navesti ako procenat tih vlakana ne prelazi sljedeće vrijednosti:

- 1) 2% ukupne mase tekstilnog proizvoda, ako je ova količina tehnološki opravdana dobrom proizvođačkom praksom, i ne dodaje se rutinski; ili
- 2) 5% ukupne mase u slučaju tekstilnog proizvoda koji je dobijen procesom vlačenja ili kardiranja,

ako je ova količina tehnološki neizbjegna u dobroj proizvođačkoj praksi, i ne dodaje se rutinski.

Za tekstilni proizvod za koji se sirovinski sastav izražava u skladu sa članom 9 ovog pravilnika, dozvoljeno je odstupanje od 3% kada se uporedi procenat učešća vlakna navedenog na oznaci ili etiketi i procenat učešća tog vlakna dobijen ispitivanjem u skladu sa članom 19 ovog pravilnika.

Odstupanje iz stava 2 ovog člana primjenjuje se i na:

- 1) vlakna koja se mogu nazvati izrazom "ostala vlakna", u skladu sa članom 10 stav 2 ovog pravilnika;
- 2) procenat runske vune iz člana 9 stav 2 tačka 2 ovog pravilnika.

Dozvoljena odstupanja od st. 1 i 2 ovog člana izračunavaju se odvojeno a ukupna masa koja se uzima u obzir prilikom izračunavanja dozvoljenog odstupanja iz ovog stava je ukupna masa tekstilnih vlakana gotovog proizvoda umanjena za masu "stranih vlakana" nađenih primjenom odstupanja iz stava 2 ovog člana.

Sabiranje dozvoljenih odstupanja iz st. 2 i 3 ovog člana dozvoljeno je samo ako se ispitivanjem dokaže da su bilo koja pronađena tekstilna vlakna, uz primjenu dozvoljenog odstupanja iz stava 2 ovog člana, istog hemijskog sastava, kao i jedna ili više vrsta vlakana prikazanih na etiketi ili oznaci.

Odobrenje većih odstupanja

Član 21

Evropska komisija može odobriti veća odstupanja od odstupanja iz člana 20 st. 2 do 4 ovog pravilnika u slučaju posebnih tekstilnih proizvoda, čiji proizvodni proces zahtijeva veća odstupanja od odstupanja iz člana 20 st. 2 i 3 ovog pravilnika.

Prije stavljanja tekstilnog proizvoda na tržište, proizvođač podnosi Evropskoj komisiji zahtjev za izdavanje odobrenja za odstupanja iz stava 1 ovog člana, koji sadrži razloge i dokaze o izuzetnim okolnostima procesa proizvodnje.

Odobrenje se izdaje na osnovu propisane dokumentacije.

Odložena primjena

Član 22

Odredbe člana 7, član 17 stav 6 i član 21 ovog pravilnika primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Tekstilni proizvodi stavljeni na tržište

Član 23

Proizvođač ili njegov zastupnik, odnosno uvoznik može, najkasnije do 1. januara 2016. godine, da stavi na tržište i/ili upotrebu proizvod koji je do početka primjene ovog pravilnika izrađen u skladu sa zahtjevima utvrđenim propisima iz člana 24 ovog pravilnika.

Prestanak primjene

Član 24

Danom primjene ovog pravilnika prestaje primjena: Pravilnika o obaveznom atestiranju jute i o uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlašćene za atestiranje jute ("Službeni list SFRJ", broj 8/91), Naredbe o obaveznom atestiranju pamuka ("Službeni list SFRJ", br. 65/84 i 44/88), Naredbe o obaveznom atestiranju vune ("Službeni list SFRJ", broj 65/84) i Naredbe o tekstilnim proizvodima koji u prometu moraju biti snabdjeveni uvjerenjem o kvalitetu ("Službeni list SRJ" broj 14/92).

Stupanje na snagu
Član 25

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore" a primjenjivaće se od 1. jula 2015. godine.

Broj: 01-2322/2

Podgorica, 4. novembra 2014. godine

Ministar,
dr. Vladimir Kavarić, s.r.

* U ovaj pravilnik prenesena je Uredba broj 1007/11 Evropskog parlamenta i Savjeta o nazivima tekstilnih vlakana i obiježavanju i označavanju sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda.

NAPOMENA IZDAVACA:

Prilozi koji su sastavni dio ovog propisa nijesu objavljeni iz tehničkih razloga. Možete ih pogledati u skeniranim primjercima brojeva "Sl. lista Crne Gore", za 2014. godinu, u broju 48/14 od 13.11.2014. godine.